

DEBRECZENI UJSÁG

ELOFIZETESI AR:

Helyben:	Vidékre:
Félévre 3 frt — kr.	Félévre . . . 5 frt — kr.
Negyedévre 1 .. 50 ..	Negyedévre 2 .. 50 ..

Felelős szerkesztő és lap-tulajdonos:

THAN GYULA.

SZERKESZTŐSEG és KIADÓHIVATAL:

Debreczen, Főtér Hungária-palota földszint. Bejárat Kádas-utca felől.

A „Debreczeni Ujság“ az összes debreczeni lapok között a legtöbb példányban jelenik meg.

Okos visszavonulási.

Decz. 14

A helyzetet a legnagyobb mértékben elmérgesítette volna, hogy ha Tisza Kálmán és Bánffy Dezső báró ragaszkodtak volna Tisza István gróf jelöltségéhez a képviselőház elnöki székére. Ha a fiatal Tiszát ültették volna oda, olyan jelenetekre lehattunk volna elkészülve a magyar parlamentben, a melyek még az Abrahamovitz idejében az osztrák parlamentben történt botrányokat is felülmulják. Tisza István azonban összeült az apjával és arra az okos elhatározásra jutottak, hogy nem kell ennek a dolognak minden áron keresztül forszírozásával olajat önteni a tüzre, a mely ugyis elég veszedelmesen lobog.

Tisza István tehát Bánffy Dezső előtt rámutatott azokra a kö-

rülményekre, a melyek az el nem fogadást teszik rá nézve ajánlatosabbá. Ezek közt első helyen áll az, hogy Tisza Kálmánnak szándéka volna arra az esetre, ha fia ülne az elnöki székben, a képviselőházból visszavonulni.

Tudvalevő ugyanis, hogy az ellenzékiek a Házban folyton a legsúlyosabb és legkiméleltlenebb vádakkal illették Tisza Kálmánt s e vádakkal szemben gróf Tisza István mint elnök igen kényes, kellemetlen helyzetben volna, akár megrója az atyja ellen vádaskodókat, akár pedig hallgat a vádakkal szemben. Ezért akarna Tisza Kálmán visszavonulni, ha fia az elnöki székbe ül. Mindazok a politikusok, kikkel gróf Tisza e kérdésről beszélt, megengedhetetlennek tartották, hogy Tisza Kálmán éppen a mai viszonyok közt kénytelen legyen ilyen okok miatt visszavonulni. Ezenkívül még más okok is szerepelnek, melyek gróf Tisza Istvánt a jelöltség el nem fogadására bírják: így az is, hogy abban az előreláthatóan hosszabb vitában mely a választás napirendretüzése körül fog megindulni, ő mint el-

nökjelölt nem szólalhatna fel; má pedig Tisza Istvánnak az az óhajtása, hogy teljes erejével vegyen részt a bekövetkező parlamenti küzdelemben.

Tisza Kálmánnak tanácsa, — melyet fiának a házelnökség kérdésében adott, igazi államférfiúi bölcsesség sugallata. Természetes, = hogy a kormánypártban nagyon sokan vannak, akik azt mondják, hogy a kormánynak semmiben és így ebben a kérdésben sem szabad meghátrálnia. De ha a kormány tájékozva van az ország hangulatáról, amint föltesszük, hogy van, akkor biztosra veheti, hogy ez engedékenysége a közvélemény helyeslésével találkozik.

Mert amilyen mértékben károhoztatta az ország az obstrukciót, éppen olyan erős áramlat van a közvéleményben a politikai erőszakoskodások és az ex-lex javaslata ellen. Tisza István visszavonulása tehát, ha visszavonulás is, de nagyon okos és az egész országra hasznos visszavonulás.

Tárcza.

Őszi álmok.

(Rajz.)

Szent István király napja volt . . Igen. Jól emlékszem rája.

Egyike ama fenyves, vidám nyári napoknak, amelyeken a boldogtalan is mosolyogni próbál a napsugárral . . . mosolyogtam én is!

A városka intelligenciája kirándulást rendezett a szőlőbe — köztük a néni, akinél én voltam akkor kegyelemből . . .

Megvolt hiva az a halvány, érdekes arcú ifju is, aki szintén ott töltötte a nyarat egy rokonánál; akinék csodás fényü, nagy szeméitől úgy féltem, úgy óvakodtam mindig. Akkor

magam sem tudtam miért: most rüit. Láttam a hold fényénél, milyen melegen nézett rám.

Mikor a többiek, nőta, mulatság közben, megfeledkeztek rólam: odahuzódtam a lombos meggyfák mögé s onnan néztem őt titokban; olyan figyelemmel, mintha minden mozdulatról minden szaváról számot kellene adnom.

Milyen sokat beszélt az a komoly ember az nap! Beszélt a hazáról, a szerelemről oly szépen! Nekem ugy tetszett, mintha minden szava lelkemből fakadt volna.

Gyönyörködtem különös csengésű, nyugodt hangjában s ugy szerettem volna tapsolni örömben, látva, hogy a többiek bámulva hallgatták őt.

Egyszer, — hogy, hogy nem — akkor már este volt s a csillagmécsek kigyultak fenn az égen: ő mellém ke-

— Maga kiállhatatlan vad leány — mondá félig komoly, tréfás hangon. — Kiállhatatlan igen! Miért bujkál mindég?

Valami különös édes borzongást éreztem egész lényemben s olyan szokatlanul vidám lettem egyszerre. Attól az egy tekintettől elfeledtem árvaságom, szomorú körülményeim, mindent . . .

Ertettem, hogy a „kiállhatatlan“ mást, egészen mást jelent.

Éjfélután gyalog mentünk haza mindannyian. Ő kíséremül ajánlkozott. S én azt a szép holdas éjszakát most is ugy őrzöm emlékeim között, mint egy szeplőtelen, tiszta álmot, amelybe gyakran visszaszáll a lelkem néhány

Megjelenik mindennap korán reggel.

Előfizetési ára házhoz hordva egy hónapra: ötven krajczár.

Az elnökkérdés és az ellenzék.

Decz. 15.

Az ellenzéki pártok Perczel Dezső belügyminiszternek képviselőházi elnökké való jelölését úgy fogják föl, mint amire leginkább azért van szükség, hogy Bánffy báró vegye kezébe a belügyminiszteri tárczát.

— Nagyon gyanakszunk, — mondták már amikor erről a jelölésről először szó volt, — hogy Bánffy báró csak azt akarja, hogy az új választásokra teljesen szabad keze legyen s ha ő lesz a belügyminiszter, akkor természetes, hogy a pártvezér, a miniszterelnök és a belügyminiszter egy nézetten lesznek.

Épen e jelölés folytán ismét hangsúlyoztatják, hogy a miniszterelnök a Ház feloszlását tervezi.

Az ellenzéki pártok Perczel Dezső jelöléséhez nem járulnak hozzá s azt mondják, hogy az elnökválasztás elé nem gördítettek volna akadályokat ha olyasvalakit jelöltek volna, kinek részrehajlatlanságában megbiznak, pl. Csáky Albin grófot.

Minthogy azonban az ellenzéki pártok Perczel Dezső politikai működésével nem rokonszenveznek, elő fogják terjeszteni a már megállapított határozati javaslatot az elnöknek adandó utasításról s így valószínű, hogy a választást hosszú vita fogja megelőzni. Ezzel szemben a szabad-

napsugarat lopni, borus, szomorú napjaiban.

— Ne siessen úgy — mondá egyszerre komoly, reszkető hangon. — Lásd, ki tudja, mikor fogunk így újra együtt menni — talán soha . . .

Az erdő felől elkezdett fujni a szél, sikongó rémes hangokat hozva a vadonból s az utsaléi fák alácsüngő lombjai titokzatosan sugtak össze.

— Bizony soha — felelém szomorúan. — Én ma itt, holnap ott — csak a jó Isten tudja, hova leszek.

S az a komoly ifju olyan igaz részvétellel, szeretettel mondá — mintegy önkénytelenül: „Szegény kis babám! Szegény kis babám!”

Én, aki irtóztam attól a gondolatától, hogy engem valaki szánjon: hálásan vontam közelébb annak a szeretett lénynek a karját; olyan jól esett az ő szívének részvéte.

elvü pártban az a nézet uralkodik, hogy a korelnök minden vita mellőzésével kitüzi az elnökválasztást.

Tisza Kálmán beszámolója.

— Saját tudósítónktól. —

Tisza Kálmán Nagyvárad országgyűlési képviselője. — mint tudósítónk írja — levelet intézett tegnap Hlatky Endréhez, a nagyváradi szabadpárt elnökéhez, melyben tudomására hozza, hogy a mennyiben választói megengedik, régen ígért beszámoló beszédjét jövő héten chajtja megtartani

Az eddigi megállapodások szerint Tisza Kálmán valószínűleg e hó 20-án az esti gyorsvonattal érkezik Nagyváradra. Megérkezése után társas vacsora lesz a „Fekete Sas” nagytermében, a hol szokása szerint pohárköszöntő formájában fogja beszámoló beszédét elmondani.

Tisza Kálmánt nagyváradi beszámolója alkalmából lekísérik Gajary Ödön, Mikszáth Kálmán, Kristóffy József, Werner Gyula, Örely Kálmán, Szócs Pál, Tisza István gróf, Telegdy József és Beöthy Algernon országgyűlési képviselők is.

A beszámoló elé, amely a Tisza Kálmán törvényjavaslata alapján komlikálttá vált politikai helyzetre bizonyára érdekes mentegetőzéseket foglal magában — érdeklődéssel néznek.

Egyszerre megmagyarázhatatlan félelem fogta el lelkemet. Talán az előérzet volt, hogy utóljára van mellettem az, akinek közelében úgy éreztem magam, mint egy mindenétől megfosztott ember utolsó kincse mellett.

Éreztem, hogy elsodorja őt melöllem a sors s én rokonlélek nélkül fogok bolyongni a világban, egyedül. Mindig, mindenütt egyedül . . .

„Szegény kis babám!” . . . Csak ezt az egyet tudnám elfelejteni, akkor elfeledném azt a két szemet, elfelednék mindent!

Megtanultam már én is a komédiát . . .

Mosolyogni — a mikor sirni — hajlongani, bókolni — a mikor haragudni volna kedvem . . .

Megszoktam, hogy őszinte igaz szívvel nem szeret senki és én sem szeretek senkit.

Ünnep előtt.

— A kirakatok, —

A fenyők már megindultak az erdőkből, be a városokba, a helységekbe, a népek közé és tündökölné a kirakatok, ragyogóan kivilágított foglalatai mindennek, a mit ipar és kereskedelem ékeset szépet, hasznosat és a gyermekeknek örömet termel. . . Ez már csakugyan a szent ünnep előtt való idő, a karácsonyra való készülődés napjai.

A mit a gyárakból fölraktároznak itt e családi élet és az üzlet ezen szent szezonjára: mind a jó Jézuskára erre a bőkezű adakozóra vár, a ki betere a fényes boltokba mindeneket a kiknek pénzük és szivök van. . . Oh, mert nagy kincs, szeretet és áldás ez, de pénz is kell hozzá ilyenkor ha krisztkindlivel akar valaki kedveskedni azoknak, a kiknek örömeben örömet talál és boldogságában boldogságot.

A legédesebb és legszebb krisztkindli ugyan nem kerül pénzbe: ez a forró anyai és hitvesi csók, de ha ezzel megelégednék a szerető család, nagy ipari és kereskedelmi krach lenne ebből.

A szent estén üdvözlő édes családi csökök mellé kiraktározatnak azonban a mindenféle kedves ajándék meglepetések: arany-tárgyak, játékok ruhák, fényes kötésű könyvek, kis kardok, az örökké forgandó „Poesie” nevezetű diszkönyvecskék, mindenféle

Közönyös vagyok a hideg, bántó szavakkal szemben . . .

Hanem ezeken a szép holdas őszi éjszakákon, mikor ott künn a szél régi-régi történeteket regél — ábrándos szomorú lelkeknek: újra látni vélem az ő kedves alakját, a lelkem úgy vágyódik az után a komoly gyöngéd hang után, „szegény kis babám!”

Hogy ezt én nekem soha senki sem mondta így! . . .

És én bolondja leszek végig annak az egy őszinte résztvevő szívének.

Lelkem még most is visszasírja emlékeiből ezt az édes, szép napot. — Pedig ő már régen másnak mond meleg, gyöngéd szavakat . . . Ki tudja kinek . . . ki tudja hol?

Zamaróczy Berta.

ezerféle csecsebecsék és a hol csak kis fillérei vannak a Jézuskának gyönyörűség a két-három araszos karácsonyfácska mellett néhány aranyozott dió, kis krajcáros papiros pilie, és mézeskalács.

Oh adj Uram e szent idők járásában minden érző szívnek módot arra hogy szeretteinek karácsonyi örömet szerezhessen. Mindenkinék, hogy senkit se találjon e mi szeretett városunkban a szent este, mely elkövetkezik gondok között és a szomorúságnak egyetlen könyje se hulljon.

POLITIKAI HIREK.

14 § és provizórium. Miután a kiegyezési provizóriumot nem lehet parlamenti éton elintézni, a osztrák kormány elhatározta hogy a karácsonyi szünetek alatt a 14. szakasz alapján dekretálni fogja a provizóriumot.

Versecz város a csongrádi átirat ellen. Versecz város törvényhatósági bizottsága tegnap tárgyalta a csongrádi átiratot, a melyet nagy többséggel elvetett. Fölmerült az a terv, hogy Szilányi Dezsőt a város diszpolgárává választják.

Plósz államtitkar kitüntetése. A király Plósz Sándor dr, igazságügyi államtitkárnak, kitünő szolgálatai elismerésül, a Lipótrend középkeresztjét — díjmentesen adományozta.

TARSAS ÉLET.

A leleményes szinigazgató.

Egy vidéki szinigazgatóval esett meg, a kit mint jónevű szinigazgatót, szintén jól ismer Debreczen közönsége.

Egy jóképű atyafi beakart menni a színházba, megnézte hát a szinlapon a helyárakat

— Karzat 30 kr. — olvasta magában s megrázta a fejét. Sokallotta a pénzt.

Fölkereste hát a direktort.

— Adjon az ur tiz krajczárért egy jegyet.

A szinigazgató mosolygott és adott neki. Azután felment a jegyszedőhöz s valamire utasította.

Az atyafinak nagyon tetszett a darab.

Mikor az első felvonásnak vége volt, a jegyszedő odasugott a paraszthoz és figyelmeztette, hogy hagyja el a színházat, mert az első felvonásnak vége és tiz krajczárért több nem jár.

— Ennye, az áldóját, mán csak megtapasztalom, hogy mi lesz a folytatása. — Adjon hát még tiz krajczárért.

Az atyafi hát végig nézte a második felvonást. de mikor a végére ért, a jegyszedő ismét felszólította, — hogy távozzék.

De már tűzbe jött a paraszt és nagyon kíváncsi lett a darab végére.

— Eb, a ki bánja, itt a tiz vas, adja ide a bilétát,

Megkapta s most már nyugodtan végig nézhette a darabot.

A szinigazgató önelégülten mosolygott.

— Mégis élelmes ember vagyok én, ha nem adok neki egy hatosért jegyet, üthetem bottal a nyomát. Így kell fogni a közönséget.

VIDÉK.

A biboros új titkárja. Schlauch Lőrincz dr. biboros-püspök Fetszer Antal kanonokká történt előlépése folytán tatkárrá Szemetly Geza drt, a fiatal papigeneráció tehetséges tagját, — könyvtárnokká Nyári Ignác, aljegyző Mayer Antal udvari papokat nevezte ki.

Merénylet egy bankigazgató ellen. A német esanádi takarékpénztár egyik vezető emberének, Telbisz bankigazgatónak élete ellen szövetkezett két gonosztevő. Tervük az volt, hogy a gazdag földbirtokost, mikor éjjel hazamegy lakására, lesből lelövik és a lakását kifosztják. S már föl is álltak a tett végrehajtására kitűzött napon a lesbe. Ekkor este Telbisz igazgató a kaszinóban időzött és épen készült haza felé, amidőn úgy éjjeli tiz óra tájban lélekszakadva fut elő a faluból a jegyző és jelentette, hogy épen most jöttek rá egy merénylet tervére, mely a mítsem sejtő Telbisz bankigazgató elentörtént volna. Te itt nyugodtan ülsz — mondá a jegyző az igazgatónak — és ezalatt kivallotta a község házán egy letartóztatott ember, hogy ma éjszaka egy társával meg akarták gyilkolni. A merénylőket azonnal letartóztatták s a szegedi kir. főügyészség intézkedésére a kikindai törvényszék börtönében szállítják, miután a kikindai törvényszékhez tartozik a bűnügy.

A zsigori öngyilkossága. Berettyó-Ujfaluban élt régebb idők óta Birtalan József nevű zsigori, a ki mindent megtagadott magától, csak hogy vagyonát szaporíthassa. Tegnap aztán — mint tudósítók jelenti — felakasztva találták a csűrjében. Hagyatékát, összekuporgatott nagy vagyonát azonban sehoh sem lelék. Minden ládát, ahol ezelőtt pénzt szokott tartani, üresen találták. Az öngyilkos Harpagon

felesége valószínűleg tartja, hogy a férje, mielőtt felakasztotta magát, elásta valahol a vagyonát. Az előtt is az volt a szokása, hogy kisebb-nagyobb összegeket elásott.

Agyonvert táncmester.

— Saját tudósítónktól —

Egy kis tánciskolai csetepatének véres következménye lett a közeli Hegyköz-Kovácsi községben, ahol duhaj legények agyonütötték a táncmestert. A borzalmas esetről — mely lázas izgatottságban tartja az egész vidék népét — tudósítók következőket írja:

Az ősz utóljában Hegyköz-Kovácsiban tánciskolát nyitott Berger Sámuel. A falu fiatalsága ott tanulta a rezgő polkát és quadrillet: de a mester többeket kizárt a tánciskolából. E miatt a hegyköz-kovácsi legények egyrésze megharagudott Berger Sámuelre s megizenték neki, hogy majd ők fogják megtánczoltatni a táncmestert.

A napokban a falu végén levő „Gugyori“ nevű csapszékben idonált Lélek Sándor, Putnoki Jóska és Podlócz Feri: alkonyat után szerencsétlenségre odavetődött Berger Sámuel is. Először szóval csipdesték a táncmestert, ki megunt a köztöködést és kiment a tornácra: a legények közül utána sompolygott a Podlócz fiu s ujra köztöködött vele, mire Berger Sámuel rávágott a botjával.

A fiu erre befutott a czimboráiért s ezalatt az idő alatt Berger eltűnt a sötét éjszakában. A legények egy darabig keresték, de mivel nem találták, hazafelé ballagtak, Legelől ment Lélek Sándor, kit Bergert a sötétben torokon ragadott és fojtogatni kezdett. A nagy kiabálásra oda rohantak társai s egyik közülük egy fokossal agyba főbe verte a szerencsétlen embert, úgy hogy eszméletlenül zuhant a földre, hol rátértek s vadállati kegyetlenséggel eszmasarokkal összevissza rugdosták, azután a földön fetregő áldozattal gnyosan fogtak kezét s odaszóltak neki: Jó éjszakát Berger ur!

A „Gugyori“ koresmárosa halotta, hogy békésen bucsuztak el tőle, nem is sokat ügyelt az utczai csatára: de egy óra mulva mégis kiment s valami nyöszörgést hallott, odament a lámpával s a tyukól mellett megtalálta a holtra vert táncmestert; bevittte a szobába s feleségével együtt az ápoláshoz látott és orvosért küldtek, Dr. Péchy Károly bihari körorvos, mi-

dőn megvizsgálta, konstatálta, hogy az áldozaton tizennégy seb van s a koponyacsont négy helyen be van törve; sőt az agyvelő is megsérült.

A szerencsétlen ember a gondozás daczára négy napig vivódott a halállal s tegnap iszonyukinok között meghalt. A három suhanczot, kik közül a legidősebb 17 éves, tegnapelőtt elfogták a esendőrök és a nagyváradi királyi ügyészséghez kísérték, hol Bige Gyula vizsgálóbíró hallgatta ki őket. Mind a hárman beismerték tettüket.

SZINHAZ.

Ha olvasni tudna.

Abban az időben, midőn még a kezdő színészek kötelességévé volt téve a színlapokat kihordani sőt még ki is ragasztani a falakra, a színigazgató észreveszi, hogy egy ilyen novicius színész a színlapot megfordítva ragasztja fel.

— Mit csinál barátom. szóltja meg a direktor, — hiszen megforóéva ragasztja fel a színlapot. Hát nem tud olvasni?

— Hizen ha olvasni tudnék, nem lettem volna színész, — felelt egészen megáértődbe.

Szathmary Árpád Budapesten.

Megvált a művész a debreczeni színtársulattól s alkalmat se nyujtottak hozzá hogy ez a közönség méltó módon bucsuzzék el színháza büszkeségétől. Már a jövő héten a budapesti Vig színházban, a Durand és Durand című bohózatban első fellépését is megtartja.

UJDONSÁGOK.

* **Vármegyei közgyűlés.** Hajdúvármegye törvényhatósági bizottsága ma a vármegyeház nagytermében Degenfeld József gróf főispán elnölete mellett ülést tart.

* **A dijnokok hivatali esküje.** Az ez évben megalkotott dijnok törvény végrehajtási utasításait a miniszteriumok már szétküldötték és most már országszerte folynak a dijnokok eskütételei, a melyek után fölösleges hatóságaitól véglegesítő okmányt kapnap. Ebből az alkalomból az ország különböző részeiből üdvözlő táviratok érkeznek az országos dijnok egylet választmányához, amelynek köszönetet mondanak eredményes működéséért.

* **Agyonutítte az unokatestvérét.** Állandóan czivakodásban éltek Petrus István és Mihály dorogi földmivesek, akik közül az előző áldozata is lett a veszekedésnek, az utóbbi pedig rabságra jutott. Petrus István és Petrus Mihály unokatestvérek voltak

sorsuk és életmódjuk mindig összehozta őket, akik mindannyiszor ha találkoztak, veszekedtek sőt nem egyszer tettelegességre is került a sor az unokatestvérek között. Mint rendesen ugy ez év június havában is együtt mentek a mezőre aratni, reggel a früstök elfogyasztása közben a katonaságról kezdtek diskurálni, amelybe anynyira belemelegedtek, hogy egyik a másikat életveszélyes fenyegetéssel kezdte traktálni. Ezen konfliktusnak a gyászos kimenetelű folytatása csak másnap következett, amikor Petrus István — Petrus Mihály vallomása szerint — késsel támadt Mihályra, aki önvédelemből a kezeügyébe került hatalmas husánggal fejbe ütötte. — Az ütéstől elkábult István pár perc múlva feltápáskodott és ismét késsel rohant Mihályra, aki akkor még három hatalmas ütést mért az unokatestvére fejére, aki nyomban ki is lehelte lelkét. A gyilkos testvért elfogták s tegnap ítélkezett felette a debreczeni kir. törvényszék. — A tárgyaláson Szőke István bíró elnökölt, a vádlottat Konrád Sámuel ügyvéd védte. A királyi ügyész halált okozott súlyos testi sértés büntetével vádolta Petrus Mihályt. A törvényszék Konrád Sámuel védő beszéde után a vádlottat tekintettel a fennforgó enyhítő körülményekre hat hónapi fogházra ítélte.

* **Tanítónő jelöltek.** Nagy napjuk volt, tegnap a „Svetits-intézet“ tanítóképző intézet második tanfolyamába járó növendékeinek. Vizsgáztak az első tanfolyamból, három hónapi tanulás után. Ez aztán szorgalom! jellemzi a tanerők, első sorban pedig dr. Wolafka Nándor vál. püspök fáradhatatlan buzgalmát és a növendékek ernyedetlen szorgalmát. Ily szorgalmat kívánunk ezutánra is, a komoly szándékról és ernyedetlen szorgalomról ismert növendékek akkor a „Svetits-intézet“-ből kikerülő első tanítónők. a hazának nyereségei lesznek vallásos honleányokbt nevelve a társadalomnak.

* **Nagyratörő tervek.** A városháza nagytanácstermében tegnap délután az építési bizottság tagjai nagyra törő tervekkel foglalkoztak. Ők is emberek, hát tervezgettek, hátha a jó Isten majd végez. Közös erővel irták a jövő század regényét. Egy érdekes tervezet alapján tárgyaltak a felett, hogy Debreczen utcáit hogy kellene átalakítani, hol legyenek terek, hány száz házat kell kisajátítani. Mind nagyon szép, csak hogy hol a pénz? A kisajátítási pénztárnak még csak hire van, január elsejére meg lesz ugyan,

de a házi pénztár évi ötezer forintos adománya és az ingatlanok átírásából szedendő százalékok egy század alatt se hoznak össze annyi milliót, amennyit a nagyratörő tervek keresztülvitelénél a kisajátított telkekért fizetni kellene. Tegnap, az új szabályozási vonal megállapításánál azzal foglalkoztak, hogy a főterrel egy irányban haladó másik főut nyitassék. A terv szerint a Csokonai szobornál vár utcán át, a csizmadia-szinen keresztül, a színház mellett Batthányi-utcán, varga utcán át haladna végig ez az új főut a vasutig. A körutak, terek és új utcák terve nagyon szép, de a jelen kornak mesésen hangzik. Egyre talán jó hogy jövőre lesz kögyülesileg jóváhagyott szabályozási vonalunk, amelyet az építkezéseknél majd respektálni kell. De mire ötven, vagy száz év múlva közel érnek a terv megvalósulásához, nem lehetetlen hogy a jövőkor embeinek új ideáik lesznek s azok újra csinálnak majd egy másik szabályozási tervet.

* **Az iparos segédek gyűlése.** A Debreczen városában tarozkodó összes iparos segédek ezuton is felhivatnak, hogy folyó hó 18 ikán vasárnap délután a városháza nagytermében tartandó gyűlésen mindanyian jelenjenek meg. A gyűlés legfontosabb tárgyát a békéltető bizottság megválasztása képezi. Az iparossegédek ugyanis mozgalmat indítottak hogy a kebelükben felmerült vitás ügyeket a saját hatóságuk ugynevezett békéltető bizottsága intézze el. A békéltető bizottság 36 tagból áll a kiket a vasárnapi gyűlésen választanak meg.

* **Hónap közepén.** Ur; Kérem postatisztur, legyen szives tiz forint aprópénzt adni.

Utalványkezelő (Kiolvassa) Tessék!

Ur; Köszönöm. A tizezt majd elsején meghozom.

* **Tüzoltó banda.** A tüzoltó banda ismét feltámad halottaiból. Két hét óta már javában folynak a próbák. A zenekar állandóságát a tüzoltó egylet oly képen akarja biztosítani, hogy minden egyleti tagra nézve közgyűlési határozattal évi 1 frt díjat kötelezővé tett s ezen kívül önkéntes ajánlatokat is szivesen fogad főképen a parancsnokság tagjai részéről.

* **Ügyvéd mint zugirász.** Zugirászat miatt jelentette fel Zollák Illés dr. a budapesti ügyvédi kamara ügyésze Csillag Adolf ügyvédet. Kabdebo büntető járásbíró vezetése alatt bírói kiküldöttek jelentek meg néhány hét előtt Csillag lakásán, ki rendes ügyvédi gyakorlatot folytatott. Csillag ekkor felmutatta ügyvédi oklevelét s iratait, melyekkel bizonyította, hogy ő a debreczeni ügyvédi kamarának tagja. Ennek daczára Pollák fentartotta vádját s ma tartottak meg ez ügyben a

tárgyelást. Pollák s a kir. ügyész azzal érveltek, hogy Budapesten csak az folytathat ügyvédi gyakorlatot, aki a budapesti ügyvédi kamarának tagja. Kabdebó bíró a vádlottat fömlentette azzal az indokolással, hogy a törvény szerint zugirászatot csak az követ el, aki nem ügyvéd és mégis ügyvédi gyakorlatot folytat. Az ítélet ellen mindkét ügyész — föllebbezést jelentett be.

* **Lámpát vágott a fejéhez.** Lukács Géza debreczeni lakos ez év április 29-ikén Laczkó Mihályné 19 éves születésznél, 5 frt erejéig kielégítési végrehajtást vezetett, a mely alkalomkor Laczkóné nem kevesebb mint egy lámpát vágott a Lukács fejéhez. Lukács a kapott ütés folytán súlyos sérülést szenvedett és 23 napig a szobát kellett őrizni. A harcziasszony ellen súlyos testi sértés büntette miatt emelt vádat Lukács. — Ez ügyben tartott végtárgyalást a debreczeni kir. törvényszék Szeőke István bíró elnö elnöklete alatt. A vádlottnő azzal védekezett, hogy Lukács Géza őt előbb megtámadta és így jogos önvédelemből, nem pedig szándékosan röpítette a lámpát hozzá. A törvényszék a fiatal golyaneni védekezését nem fogadta el, mert őt egy havi börtönre és 10 frt pénzbüntetésre ítélte.

* **Enyhe tél lesz!** Öreg gyakorlott erdészek megfigyelései alapján, ha a galagonya virágzik, de gyümölcsöt nem hoz, enyhe télre lehet számítani. Már pedig az idén a galagonya bokrokon virág volt, de gyümölcsöt nem lehetett látni, — így tehát az idei tél is enyhe lesz.

* **Fényes főuri esküvő.** Gróf Dégenfeld József Hajdúvármegye és Debreczen sz. kir. város főispánjának bájos és gazdag műveltségű leánya Mária grófnő e hó 22-én fog örök hűséget esküdni Strada Gyulának a cs. és kir. 7-ik Vilmos huszár ezred dala-lás főhadnagyának. A diszes főuri esküvő 22-én délelőtt 1/2 10 órakor fog végbemenni, mely alkalommal a polgári kötést Simonffy Imre kir. tan. polgármester végzi. Az egyházi áldásban fél órával később tehát délelőtt tíz órakor Kiss Árron ref. püspök fogja a boldog ifju párt részesíteni a nagytemplomban. Az esküvő alkalmából úgy a gróf Dégenfeld, mint a Strada családoknak számos tagja fog Debreczenbe, érkezni hogy az ifju pár boldogságának tanúi legyenek.

* **Fegyházra ítelt inas.** Szándékos emberölés büntettének a kísérlete miatt vontá felelőségre Nagy Gábor nánási kéményseprő tanoncot egnap a debreczeni kir. törvéuszek

büntető tanácsa. Nagy Gábor nánási kéményseprő tanoncz ez év május havában négy forintot lopott gazdájától, a mely lopásról egy tanonc társának is tudomása volt a ki azzal fenyegette, hogy hirt ad róla gazdájuknak. Nagy Gábor alig 20 éves létére véres bosszút forralt társa ellen, ne hogy gazdájának tudomására jusson a lopás fegyvert szerzett magának és egy este lesbe állva várta tanonc társát, a ki alig hogy belépett az udvarra Nagy Gábor a lesből rálőtt. A golyó melyet társa életének kiontására szánt szerencsére célt tévesztett, a merénylő kéményseprőt pedig elfogták és behozták a debreczeni kir. ügyészség fogházába, ahol azóta vizsgálati fogóságban ült. A törvényszék Szeőke István elnöklete alatt Nagy Gábort 3 évi fegyházra ítélte.

* **Rablógyilkosság vádja alatt.** Ez év augusztus havában történt, a mikor Sós Mihály esavargó Temesvári társát a Dohánygyár közelében meggyilkolta és kirabolta. A gyalázatos büntényről annak idején részletesen irtunk. Ez ügyben holnap azaz pénteken tart végtárgyalást a törvényszék, amelyen Szeőke István bíró fog elnökölni. — Az elvetemült vádlottat dr. Kőrösi Kálmán ismert kriminalista fogja védeni. A tárgyalásra, mely a II. sz. tárgyaló teremben lesz, csak belépő jegyekkel lehet bejutni.

* **A debreczeni faáruraktár szövetkezet ellen a mérlegkészítés állítólagos szabálytalanságára épített feljelentés tétetett a törvényszéknél.** Erre a feljelentésre rehabilitáló végzését már meghozta a törvényszék, melyet egész terjedelmében a következőkben közlünk:

Végzés:

A feljelentő nem is szövetkezeti tag, tehát a szövetkezet viszonyai által, nem érdekelt egyéntől származó és csak szóbeszédre alapított ezen magán feljelentése a kereskedelmi ügyekben követendő eljárását szabályozó igazságügyminiszteri rendelet 50 §-ában előírt eljárásra alkalmas nem lévén feljelentőnek intézkedés nélkül visszadatik. Debreczen 1898 dec. 12-én Dr. Hrehuss Viktor sk. tanácselnök. Rottler előadó.

Hirt adtunk a feljelentésről, kötelességünknek ismertük, hogy beszámoljunk a rehabilitáló végzésről is. Különösen mikor időközben szerzett értesüléseink szerint az egész feljelentés csupán mérges konkurrenciára vezethető vissza, mely ezek után csak még inkább provokálja a közönség bizalmát, melylyel a faáruraktár szövetkezet helyes, céltudatos és becsületes törekvése iránt eddig is viseltetett.

* **Tűzoltóbál.** Az önkéntes tűzoltó-egylet is kiveszi részét a farsangból. Jan. 21-én bált rendez. A rendező

bizottság vasárnap alakult meg Szikszay Gyula főparancsnok — elnöklése mellett.

* **Köszönet nyilvánítás.** Az 1848-49-iki honvédek és mindazok kik felejthetlen jó férjem temetésén megjelentek és részvétőkkel mérhetlen fájdalommat enyhíteni iparkodtak, fogadják ez uton is legforróbb köszönetemet özv. Simig Sándorné.

TÁVIRATOK.

— A Debreczeni Ujság éjjeli táviratai. —

A ház korelnökei.

Budapest, decz. 14. A Kardos Kálmán képviselőházi alelnök leköszönése folytán az a kényszer helyzet áll elő, hogy a Ház szombati ülésén az elnöki székben korelnök foglaljon helyet. A korelnöki tisztelet Madarász József, a Ház legidősebb tagja fogja betölteni. Ha azonban az elnökválasztás hosszabb időt venne igénybe, úgy a korelnöki teendők végzésében Madarásznak Janicsáry Sándor fog segédkezni.

Az udvar köréből.

Bécs, dec. 14. Rainer, Frigyes és Jenő főhercegek Bädenbe utaztak, hogy jelen legyenek a nassau-weilburgi hercegnő exhumált tetemének beszentelésén. A tetemet este Weilburgba (Nassau) viszik.

Leesett az emeletről.

Budapest, decz. 14. Asztalos József 23 éves csizmadia legény az éjjel a kőbányai Ó-hegyen levő I. emeleti lakásának folyosójáról eddig nem tudni mi módon leesett az udvar kövezetére. A szerencsétlen oly súlyos belső sérüléseket szenvedett, hogy eszméletlen állapotban került a Rókus kórházba.

Az osztálysorsjáték huzása.

Budapest, decz. 14. Az osztálysorsjáték mai huzásán a 40119 sz. 5000 koronát, a 25020, 91920, 70240 számok pedig 2000 koronát nyertek.

Öngyilkosság a kórházban

Budapest, decz. 14. Birnbaum Lujza 20 éves nevelőnő e hó 1-én a Hermina-uton levő Bethorda kórházba betegfelvételre jelentkezett. Tüdőbaja volt a fiatal leánynak, amiért is a belgyógyászati osztályra, — mely az emeleten van — vették föl. E hó 12-én éjjel a szerencsétlen az alatt, míg az

ápolónó távozott a betegszobából, kiugrott az ágyból s egy lepedőt nyakára csavarva a szobából nyíló ajtón kiment a balkonra s felakasztotta magát. Mire észrevették halott volt. A leány előzőleg elég vig kedélyűnek látszott, úgy, hogy öngyilkosságának okát nem tudják megmagyarázni, — ha csak gyógyithatlannak vélt tüdőbaja nem vezette szomorú tette végrehajtására. Holttestét a boncoló intézetbe vitték.

A szerencsétlenség áldozata.

Budapest, decz. 14. Tegnap az Andrássy palota építésénél történt szerencsétlenségnél tudvalevőleg a leg súlyosabban Mazura János napszámos sérült meg, akit eszméletlen állapotban szállítottak el az Egyetem-térről, a szerencsétlenség színhelyéről. A szegény ember az éjjel a szenvedett sérülések következtében az éjjel a Rókus-kórházban kiszendetett. A többi 3 sebesült még életben van.

Spanyolország és Amerika.

Washington, december 13. A békeszerződés jóváhagyása előtt nem kezdenek tárgyalásokat új kereskedelmi szerződések kötése céljából.

Washington, december 13. A „Brooklyn“, „Texas“, „Castine“ és „Resolute“ hadihajók parancsot kaptak, hogy Havannába induljanak.

Halál az utcán

Budapest, decz. 14. Reich Lipót budapesti születésű 65 éves m. á. v. raktárnok ma reggel a Podmaniczky-utca és Teréz-körút sarkán hirtelen rosszul lett s pár perc múlva, anélkül, hogy eszméletre tért volna, meghalt.

Közgazdaság.

New-York, dec. 13. A részvény piac igen szilárdan nyílt meg, később kissé gyengült és gyöngébben zárult. Részvényforgalom 916,000 db. Ezüst 59 3/4.

Egy oratórium bemutatása.

Róma, dec. 13. Ma este volt az apostolok templomában első bemutatója Perosi Lőrinc apát „Krisztus fel-támadása“ című új oratóriumának számos bibornok és prelátus, továbbá a pápai udvar, a vatikánál akreditált diplomáciai testület, az olasz nemesség számos tagja és más előkelőségek jelenlétében. Az oratóriumot nagy tet-

széssel fogadták. Négy nagyobb tételét a közönség kívánságára ismételni kellett.

VEGYES.

Agyonlőtt földbirtokos. Turja-Polyánán tegnap este Friedmann Rubin nagybirtokost, a szerednyai járás-orvos apját valaki az ablakon keresztül orozva agyonlőtte. Azt hiszik, hogy a gyilkosságot ugyanaz a fölbérelt ember követte el, ki a szomszédos Zaricz községben Eisner lisztkereskedőt meglőtte, szintén az ablakon keresztül.

Kifosztott adópénztár. A homonnai adóhivatalba tegnap éjjel ismeretlen tettesek betörtek. Először a hivatalban lévő kis Wertheim-szekrénynek estek s ezt ki is furták alkalmas eszközök segítségével. Ebben a szekrényben voltak a letett pénzekről szóló összes okmányok. Ezeket a betörők magukkal vitték. Azután a hivatalban lévő nagy Wertheimszekrényt akarták kinyitni, amelyben a hivatalos pénzek voltak. Ez azonban nem sikerült, bár — mint a nyomok mutatják — sokáig dolgoztak rajta. Hajnalig kinlődtak vele a betörők, de sehogy sem tudtak boldogulni. — Az eddigi nyomozás azt derítette ki, hogy a betörők idegenek voltak, akik a regeli vonattal elmenekültek.

A lángok között. Apatinból írja tudósítónk, hogy ott az este Hecker-mann Antal földbirtokos háza ismeretlen okból kigyuladt s az oltás körül három ember szerencsétlenül járt. Elter Mihály és Lehor Pál a háztetőről lezuhantak. Az előbbi a lábát törte az utóbbi pedig oly súlyos agyrázkódást szenvedett, hogy most a halállal vívódik. Kohlberger Mátyás, egy harmadik ember, a vasmacskával volt elfoglalva és oly szerencsétlenül kezelte hogy a hatalmas vasdarab ráesett és agyonsujtotta. — Kohlberger azonnal meghalt.

A megmozdult hegy. Klappai csehországi községet április hónapban nagy csapás érte. A Hasenberg-hegy, melynek lábánál a falu fekszik, megmozdult és iszonyu robajjal körülbelül 60 méter hosszúságban leszakadt. Éjnek idején zavarta meg őket ez a rémes természeti tűnemény és mire megvirradt, körülbelül 40 háznak hült helye volt s egyes részeket a helyükből 50—70 méter távolságban találták meg. Szerencsére akkor emberéletben kár nem esett. Mérnökök és geológusok tehetetlenül állottak a természeti csapással szemben, mely ellen emberi erő nem képes küzdeni. Most újra közeledik a veszély. Ujra hallatszik a földalati moraj, sziklák szakadoznak el és éktelen dübörgéssel zuhannak a magasból a völgybe, megnyílik a hegy oldal s két-három emeletnyi mélységű szakadások keletkeznek. A lakosság

közében roppant nagy a pánik s az előljáróság alig tudja megakadályozni, hogy ebben a nagy zürzavarban nagyobb szerencsétlenség ne történjék. A hatóságok nagyszabású előkészületeket tettek, hogy az esetleges katasztrófát lehetőleg meggátolják.

Tűz egy mentelepen. Szepsi-Szent-Györgyön tegnap óriási pánikot okozott a város közepén levő állami mentelep egy istállójának kigyuladása. Az égő istállóból kiszabadított lovak örült vágtatással száguldoztak végig az utcákon és három katonát el is tapostak. A sebesülteket beszállították a kórházba.

Szerelem és szeretet.

— Saját tudósítónktól. —

A szép asszony feleség fekete ruhát ölt, a mely oly jól illik halovány arcához: gyászolja férjét, a ki megölte magát miatta és gyászolja anyósát, a kinek megszakadt a szive, a mikor boldogtalan fiát a sirba tették...

Láng József harmincz esztendősz budapesti postatiszt eltűnt a mult szombaton a vadásztezcai postahivatalból. Társai rosszat sejtettek, mert ismerték boldogtalan barátjuk baját: elhagyta a felesége másért. Félték attól hogy az örökké buskedvű ember elemészti magát, mert a tavasszal egyszer már golyót röpített fejébe, — de hosszas betegség után fölépült.

Láng a hivatalból előbb budai lakására ment, onnan pedig Budafokra és bezárkózott anyósának házába. A házbeliek látták, de aztán nem törődtek vele többet.

Délután kiment Láng a szobából a kutra s akkor észrevették a lakók hogy a postatisztnak baja van, mert alig birt megállani a lábán. Lángon nem volt kabát s ingén a szive tájékán sötét vérfolt látszott.

— Meglőttem magamat, — adja-nak vizet, nyögte a szerencsétlen, aztán összeesett.

A lakók visszavitték a lakásra, orvost hívtak, elküldtek Láng feleségéért. A mire azonban megérkezett az asszony, a postatiszt meghalt.

... A halotti gyülekezet egy sir körül áll néma részvétellel. Láng József koporsója mellett fehérhaju özvegy édesanyja sir keservesen. A pap be-szenteli a halottat és a koporsót esőn-desen leeresztik a mélységbe, a zokogó édesanya egyszerre özszeroskad a fájdalom sulya alatt. Az eszméletlen öregasszonyt elvitték Döbrentey-utcai lakására, a hol tegnap esőn-

Karácsony és ujévre

megérkeztek a szebbnél-szebb

ajándéktárgyak.

Gyermek-játékok

hintalovak,

Francia babák,

BABAKOCSIK

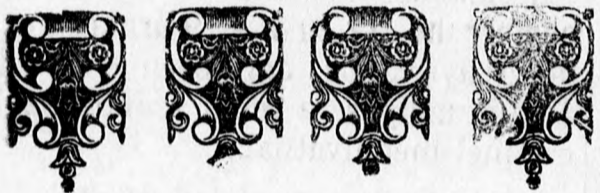
mely rendkívüli nagy választékban bámulatos olcsó árban beszerezhetők:

FISCH TESTVÉREK

nagy áruházában

DEBRECZEN

Hungária kávéházzal szemben.

Márton Gyula

DEBRECZEN, a Bika szálloda mellett.

Idény előhaladása miatt leszállított árak.

Női, férfi és gyermek
Jäger alsó ruhák,
 szintartó velez ruhakelmék,
 minden faj
 harisnyák és téli kesztyűk,
 nyakkendők, esernyők
 pénz erszények

Jäger és közönséges

kötő pamutok

himző selymek

összes faj bélés áruk

és szabó kellékek.

nagy gyári
raktár
 ruha, haj és fogkefékben,
 háztartási
seprők és kefék
 minden faj
ecsetek

Valódi angol
 zsebkes, olló és beretva

hajvágó gépek

összes fodrász felszerelési
 cikkek.

Tisztviselőegyleti tagok az egyléti kedvezményben részesülnek.

MIHALOVITS-féle

Harmat-Créme

Arcszépítő

kenőcs.

- ▲ Harmat-Créme a legjobb arcszépítő s kézbőr-ápoló kenőcs, mely üdév, puhává, fehérre teszi az arcz bőrt.
 - ▲ Harmat-Créme sem ólmot, sem higanyt nem tartalmaz s teljesen ártalmatlan hatása.
 - ▲ Harmat-Créme nappal is használható, miután nem zsiroz s a poudert jól állja.
 - ▲ Harmat-Créme nem teszi fényessé az arcot s fehértíti a bőrt.
 - ▲ Harmat-Créme kiváló jó hatású mindennemű bőrbajoknál; pattanások s mitesszerek (bőr-akák) elmulasztására, napégette s szélkifujta arcznál, s kéznél.
 - ▲ Harmat-Créme teljesen zsirtalan, habszerű, jóillatú arczkenőcs, egy tégelyének ára egy korona.
 - ▲ Harmat Szappan, mely a Créme hatását fokozza, darabonként 35 kr.
- Raktár a készítő MIHALOVITS I. gyógy-
 szerészi el Debreczenben.

GERÉBY FÜLÖP

DEBRECZEN.

Ajánlom a n. é. közönség szives figyelmébe
 dusan felszerelt raktáramat
 mindenféle lúszér, csemege, festék,
 anyagáru, ásványviz és pipere árukban.

Kátrányos fedéllemez.

román és portland cement,

Ajánlja továbbá

tea, rum, déli gyümölcs

és anyagáru kereskedését, mint legjobb
 és legjutányosabb bevásárlási forrást.

Tüzi-fa és szénüzlet.

Ecetgyár.

Geréby Fülöp.